

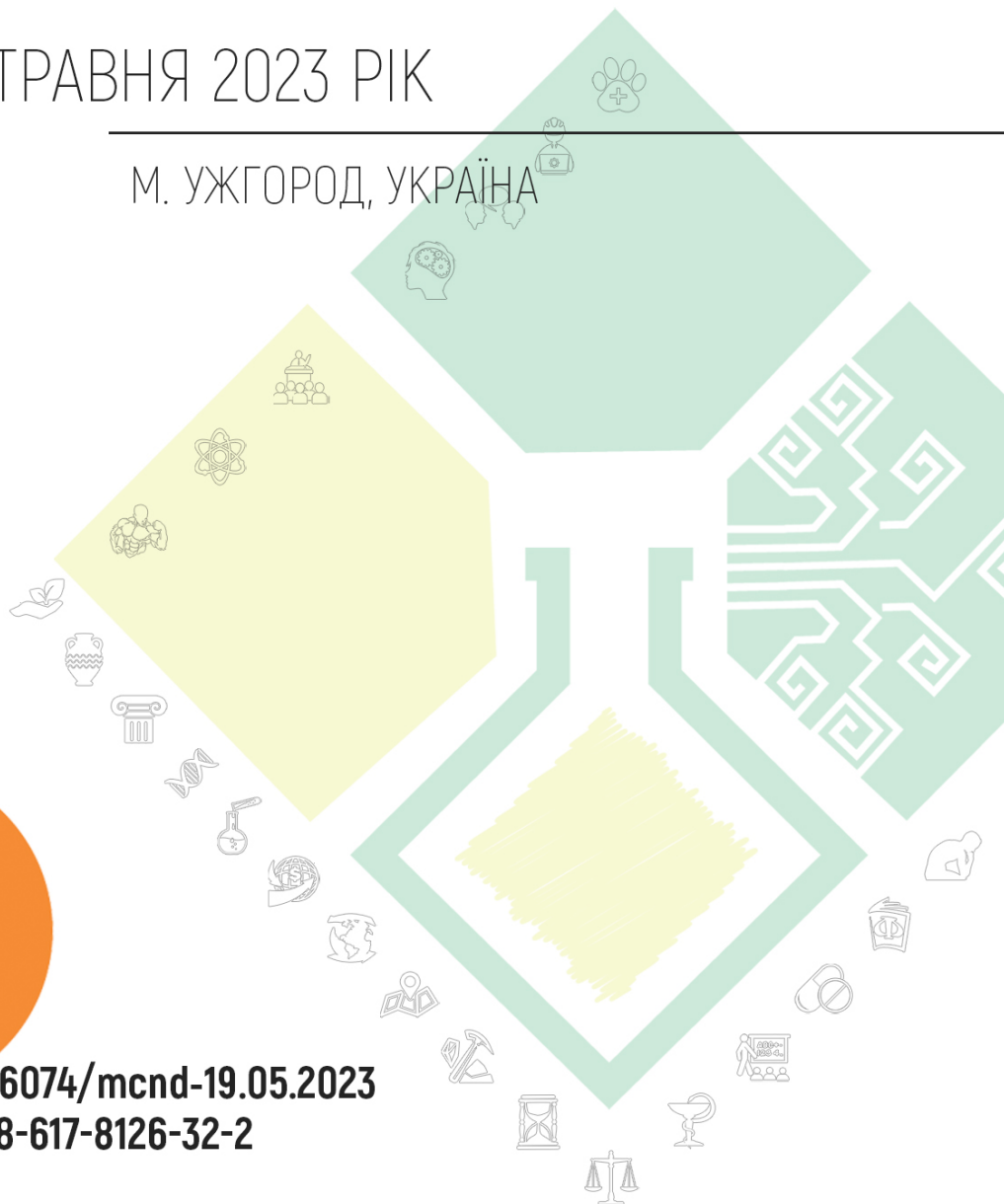
З ДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК ХХІ СТОЛІТТЯ

І 19 ТРАВНЯ 2023 РІК

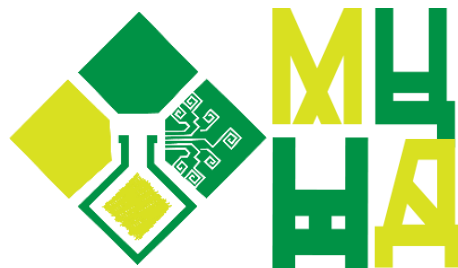
М. УЖГОРОД, УКРАЇНА

DOI 10.36074/mcnd-19.05.2023
ISBN 978-617-8126-32-2

МАТЕРІАЛИ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародний Центр Наукових Досліджень

ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК ХХІ СТОЛІТТЯ

| 19 ТРАВНЯ 2023 РІК
м. Ужгород, Україна

Вінниця, Україна
«Європейська наукова платформа»
2023

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 61 від 17.01.2023).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

3-46

Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття: матеріали V Міжнародної наукової конференції, м. Ужгород, 19 травня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. — 244 с.

ISBN 978-617-8126-32-2

DOI 10.36074/mcnd-19.05.2023

Викладено матеріали учасників V Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття», яка відбулася 19 травня 2023 року у місті Ужгород.

УДК 001 (08)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ДЕФІЦИТ ВОДИ ЯК ВАЖЛИВЕ ГАЛЬМО ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Кохтюк К.В.12

СУЧАСНИЙ СТАН ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ
АПК

Радіце І.К.15

СЕКЦІЯ ІІ.

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ
ПОТЕНЦІАЛУ ЇХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Ємельянов О.Ю., Гаврась Д.Р.18

СЕКЦІЯ ІІІ.

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМ

Ширяєва Л.В., Ніколаєв Є.С.21

ОБЛІК ТА АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ І КРЕДИТОРАМИ
ПІДПРИЄМСТВА

Фещенко Д.А.24

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НА КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА
ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Бочарова В.С.27

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОДАТКУ НА ВИВЕДЕНИЙ
КАПІТАЛ

Кузін Г.І.30

РОЗПОДІЛ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ МЕТОДОМ НА ОСНОВІ
НЕОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ

Сук П.Л.32

СЕКЦІЯ IV. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

DIGITAL TRANSFORMATION IN MANAGEMENT: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES Lopatin V.O.	36
АНРІ ФАЙОЛЬ І 14 ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІННЯ Колганова М.М., Литвиненко К.Г., Бачуріна А.А.	38
РОЗВИТОК КАР'ЄРИ ТА МОТИВАЦІЇ HR-ФАХІВЦІВ В ПЕРІОД ВІЙНИ В УКРАЇНІ Миколайчук І.П., Жуковська В.М., Шпиця К.Є.	40
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ Шафран А.І.	43
ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК СКЛАДОВА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ Бачинський О.-С.	45

СЕКЦІЯ V. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОТИРІЧ АМЕРИКАНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ВІДНОСИН Ворона М.П., Дорошко М.С.	48
---	----

СЕКЦІЯ VI. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

ВТЕЧА З МІСЦЯ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ АБО З-ПІД ВАРТИ Філімоненко Н.Ю., Чорна А.Г.	51
ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕНЬ МИТНОГО КОДЕКСА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Гончаренко В.В.	54
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ Довгаль О.О.	57
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ Мальченко А.Л.	59
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ Серкевич І.Р.	62

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН Кобрусєва Є.А., Бовкунов В.В.	66
ПОСИЛЕННЯ ВПЛИВУ СИЛОВОГО СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ У ПЕРІОД ВОЕННОГО СТАНУ ТА ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ЦЕЙ ПЕРІОД Ворона П.В., Шкляр О.О.	70
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ОСОБИ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ Лях Д.А.	73
ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИЙ СПІР ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ Богатюк І.Г., Грищук М.М.	78
РОЛЬ ВІЙСЬКОВОГО ПРОКУРОРА У РОЗСЛІДУВАННІ ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ Сейдаметова Е.Р.	80
РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО КОМІТЕТУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ Кірик А.Ю.	86
УМИСНЕ ВБИВСТВО Соломина В.О., Чорна А.Г.	89
 СЕКЦІЯ VII. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ	
ВИРОК ЯК СУДОВЕ РІШЕННЯ Пухир А.А.	91
НАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУТУ НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ Марченко К.О., Резникова М.О.	94
 СЕКЦІЯ VIII. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
ДОСВІД КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО ПРИ ЛОКАЛІЗАЦІЇ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ Чорнопіщук І.М.	97

СЕКЦІЯ ІХ. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

БІОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ
АДАПТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НОВИХ СОРТІВ

Науково-дослідна група:

Вінюков О.О., Ващенко В.В., Вискуб Р.С., Бондарева О.Б.99

СЕКЦІЯ Х. ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

ВПЛИВ ШТУЧНО СТВОРЕНОГО ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ НАДНИЗЬКОЇ
ЧАСТОТИ НА ГОРМОНАЛЬНУ АКТИВНІСТЬ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ КУРЕЙ

Просяний С.Б.102

СЕКЦІЯ ХІ. ХІМІЯ, ХІМІЧНА ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

КІНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОПОЛІМЕРИЗАЦІЇ ПОЛІОКСАЗОЛІНВМІСНИХ
МАКРОМЕРІВ

Науково-дослідна група:

Волянук К.А., Мітіна Н.Є., Гаргай Х.І., Заїченко О.С.105

СЕКЦІЯ ХІІ. АТОМАТИЗАЦІЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

АНАЛІЗ ПАРАМЕТРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПРОЦЕСИ ФОРМОУТВОРЕННЯ
ВИРОБІВ З МАЛОПЛАСТИЧНИХ МЕТАЛІВ МЕТОДОМ КОМП'ЮТЕРНОГО
МОДЕЛЮВАННЯ

Кононенко В.А.109

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ ПРОЄКТУВАННЯ ЗАСОБІВ
РОБОТОТЕХНІКИ

Демська Н.П., Артюх В.С.111

СЕКЦІЯ ХІІІ. ЕКОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА

Єкель В.В., Файзуліна О.А.113

СЕКЦІЯ XIV. КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

ВИКОРИСТАННЯ СИНХРОННОГО МЕТОДУ ПРИ КОНСТРУЮВАННІ ПРОГРАМНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РАМКАХ DEVOPS

Пляцик О.В.116

МАТЕМАТИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ
ІНТЕРВАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ НА ОСНОВІ РОЙОВОГО ІНТЕЛЕКТУ

Домбровський В.І.119

МЕТОД ПАРАМЕТРИЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ІНТЕРВАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ
ДИНАМІЧНОГО ОБ'ЄКТА

Домбровський В.І.121

СЕКЦІЯ XV. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ

INTELLIGENT SYSTEM FOR SENTIMENT ANALYSIS AND CLUSTERING OF
PUBLICATIONS WITHIN THE SOCIAL NETWORK OF TWITTER

Vatiuk T.124

ЗАВДАННЯ Й ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ НА
ПІДПРИЄМСТВІ

Портоварас Т.Р.128

СЕКЦІЯ XVI. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

PROSPECTS FOR THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR PREDICTION
AND ASSESSMENT OF THE STATE AND DAMAGE LEVEL OF BUILDINGS IN WAR AND
POST-WAR TIMES

Zmiivskiy V., Volobyieva L.131

РОЗРОБКА ЗАДАЧІ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ПЛАНУ ВИТРАТ НА ДОГЛЯД
ЗА ЗЕЛЕНИМИ НАСАДЖЕННЯМИ

Проценко М.М.134

РОЗРОБКА МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ

Гнатченко Д.Д., Паєвська Д.І.136

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Гаращенко А.Є.140

СЕКЦІЯ XVII.

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ПРОГНОЗУВАННЯ ГЕОМАГНІТНОГО КР ІНДЕКСУ НА ОСНОВІ ГУСТИНИ
СОНЯЧНОГО ВІТРУ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ ЛІНІЙНОЇ РЕГРЕСІЇ

Головачко В.В. 143

СЕКЦІЯ XVIII.

ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

МОЛОДІЖНА ЛЕКСИКА СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Музика К.С. 146

МОСЕНДЗ ЛЕОНІД «ЄВШАН-ЗІЛЛЯ» ТА ІПАТІЇВСЬКИЙ ЛІТОПИС

Мазур О.І. 148

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ В ДРУКОВАНИХ ЗМІ
УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Король С.В. 150

СЕКЦІЯ XIX.

ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ФІЛОСОФСЬКИЙ ПІДХІД ДО РОЗГЛЯДУ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

Сук В.В. 152

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ЗЛОЧИНУ

Іванов С.Ю. 156

СЕКЦІЯ XX.

ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

АКЦЕНТИЗМ ЯК ФОРМА ЛІНГВІСТИЧНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Овчіннікова О.І. 157

ГУМОР ЯК МЕТОД РЕГУЛЮВАННЯ НАПРУЖЕНОСТІ В КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ

Суровикін Ю.В., Науменко В.В. 162

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КАЗКОТЕРАПІЇ З МЕТОЮ ВПЛИВУ
НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Наумчик Я.В. 165

ДОВУЗІВСЬКА ПІДГОТОВКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Науково-дослідна група:

Азюковський О.О., Трегуб М.М., Пащенко О.А., Медведовська Т.П., Скачко Л.А. 170

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ Сухарєва Л.А.	175
КЛАСИФІКАЦІЯ SOFT SKILLS МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Рубцова М.А., Коркішко О.Г., Трещалов В.О.	177
КЛУБИ ЯК ЦЕНТРИ РОЗВИТКУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ Олексюк М.	180
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОРОТКОСТРОКОВИХ ІНТЕНСИВНИХ МОВНИХ КУРСІВ Манаєва Г.С., Чорна Ю.В.	183
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Чаплінська Н.О.	186
ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДІТЕЙ ІЗ ЗПР Шостак О.О., Антонюк А.С.	188
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ТУРИЗМУ У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ Алексєєва Т.М.	190
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Теплінський Г.В.	194
РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СХИЛЬНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ДИСТАНЦІЙНИМИ ЗАСОБАМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Лимар Л.В.	200
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Чаус Г.Г., Ліціюк Г.В.	202
РОЛЬ МЕТОДІВ ПЕРЕВІРКИ ОТРИМАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ Спасьонов І.О., Васильєв Р.Р., Білоцерківська В.А.	204
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ Мозгова Я.П.	206
СЕКЦІЯ ХХІ.	
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ	
ЖІНОЧА МІГРАЦІЯ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ Бавда Р.В.	208

СЕКЦІЯ XXII.

МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

THE EFFECTIVE IMPLEMENTATION OF HEALTH PROTECTING TECHNOLOGIES IN THE CONDITIONS OF LEARNING IN A MEDICAL HIGHER EDUCATION INSTITUTION

Serheta I.210

АТРОФІЯ ШЛУНКУ ТА КИШКОВА МЕТАПЛАЗІЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКУ:
ПЕРЕДУМОВИ, ОЗНАКИ ТА НАСЛІДКИ

Каньовська Л.В., Докійчук Н.Ф.212

ГІПОДИНАМІЯ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ПІД ЧАС
ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Старкова В.Д., Левченко Є.Д.215

ДИНАМІКА ЗМІН МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ЗА
УМОВ ПОЗАКЛІТИННОГО ЗНЕВОДНЕННЯ ОРГАНІЗМУ

Ковчун В.Ю.217

ОБІЗНАНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО РИЗИКІВ ІНФІКУВАННЯ НВУ,
НСV, НІV, ШКІРНИМИ ІНФЕКЦІЯМИ ТА ВІРУСОМ ГЕРПЕСУ ПОВ'ЯЗАНИХ З
ТАТУЮВАННЯМ

Благодир А.К., Лазирська А.В.219

ОСОБЛИВОСТІ АНАТОМО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН У ПАТЕЛОФЕМОРАЛЬНОМУ
СУГЛОБИ ХВОРИХ НА ГОНАРТРОЗ

Науково-дослідна група:

Жук П.М., Мовчанюк В.О., Маціпура М.М., Мазур В.П., Псюк С.С., Вахбех Рами Талеб ..221

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КРОВІ У ДОКУМЕНТАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Соколова І., Паніна Л.223

ПУХЛИНИ СЛИННИХ ЗАЛОЗ

Мартинов Ю.І.226

ТОРАКАЛЬНА ТРАВМА: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ЕКСТРЕНОЇ
МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Курсов С.В., Феськов О.Е., Скоропліт С.М.229

СЕКЦІЯ XXIII.

ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДИПЛОМАТИЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ІЗ
ШВЕЦІЄЮ В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ

Загарія О.В.234

УНІВЕРСАЛИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ: ВІД АВТОНОМІЇ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ
Рябцев А.О., Марченко В.О.238

**СЕКЦІЯ XXIV.
ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОЛОГІЯ**

«СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ», ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНО
ДЕПРЕСИВНИХ РЕГІОНІВ
Поп С.С., Шароді В.В.240

ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДІТЕЙ ІЗ ЗПР

Шостак Ольга Олександрівна

ORCID ID: 0000-0002-9858-7940

канд. філол. наук, старший викладач кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Антонюк Анастасія Сергіївна

здобувач вищої освіти педагогічного факультету
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Затримка психічного розвитку (ЗПР) – одна з форм дизонтогенезу, що проявляється в уповільненому темпі дозрівання різних психічних функцій. Причиною цих особливостей можуть бути біологічні та соціальні фактори, а також їх сукупність. ЗПР впливає на специфіку сприймання, уваги, пам'яті, мислення, мовлення та сенсомоторного розвитку дітей.

У наш час є небагато досліджень мовленневої діяльності дітей із ЗПР. Науковці зазначають, що специфіка мовлення цієї категорії дітей пов'язана із їхнім розумовим розвитком (Н. Борякова, Є. Соботович, С. Шевченко та ін.). Низький рівень оперування елементами мовлення на практиці в дітей із ЗПР робить неможливим засвоєння мовлення на вищому рівні (К. Лебединська, М. Певзнер та ін.) [1, с. 12–13].

До характерних ознак розвитку мовлення дітей із ЗПР належать передусім такі: відставання в опануванні мовленням, малий словниковий запас, неналежна сформованість граматичної будови, низький рівень орієнтування у звуковій стороні мовлення, дефекти вимови. На рівні імпресивного мовлення простежуються несформованість слухового сприймання, диференціації звуків, низький рівень розвитку фонематичного аналізу і синтезу. Експресивне мовлення дітей із ЗПР зазвичай напружене та незрозуміле. Це пов'язано з аномаліями будови артикуляційного апарату: неправильний прикус, коротка під'язична зв'язка, високе вузьке або тверде піднебіння, дефекти будови зубного ряду, недорозвиток мовленневої моторики.

У дітей із ЗПР бідний словниковий запас, що зумовлено зниженою пізнавальною активністю. У словнику домінують іменники і дієслова, рідко вживаються прикметники. Наявні в лексиці поняття часто неточні й помилкові. Переважають слова з конкретним значенням.

Дітям із ЗПР важко засвоїти граматичні узагальнення, тому в їхньому мовленні представлено багато неправильних граматичних конструкцій. Низку граматичних категорій вони не використовують узагалі. У мовленні дітей вказаної категорії наявні пропуски чи надмірна кількість членів речення, помилки в керуванні та узгодженні, у вживанні службових слів, у визначенні часу дієслів, у вживанні форм родового відмінка множини і орудного відмінка однини та ін. Аграматизми помітні як на рівні словосполучення, так і речення.

Через порушення пізнавальної діяльності дітям із ЗПР характерний недорозвиток зв'язного мовлення: недостатня сформованість діалогічного мовлення, яке складає основу для монологічного мовлення. І. Марченко стверджує, що в згаданій категорії дітей пізніше відбувається становлення монологічного

мовлення, ніж у ровесників із нормотиповим розвитком, що спричинено недорозвитком формуючої функції мовлення, незрілістю операцій програмування і граматичного структурування, несформованістю пізнавальної сфери [2, с. 199]. Монологічне мовлення дітей із ЗПР часто ситуативне, вони вживають спрощені граматичні конструкції, їм важко зв'язно висловити свою думку.

Отже, мовленнєва діяльність дітей із ЗПР має специфічні властивості та потребує здійснення систематичної корекційної роботи, яку науковці рекомендують проводити на основі таких принципів: диференціації, психолінгвістичного, зв'язку «мови-мовлення-спілкування», синергії видів мовленнєвої діяльності [3, с. 4–5].

Список використаних джерел:

1. Лоза В. В. (2021) Розвиток мовлення учнів із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного класу. Вилучено з: https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/12233/1/%D0%9B%D0%BE%D0%B7%D0%B0_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf
2. Марченко І. С. (2000) Проблема формування зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного розвитку. *Наукові записки: Зб. статей НПУ імені М. П. Драгоманова*. Київ : НПУ, 2000. Ч. 1. С. 198–205.
3. Омельченко І. М. (2017) Принципи реалізації програми «Розвиток мовлення» з молодшими школярами із затримкою психічного розвитку. *Джерело педагогічних інновацій. Інклюзивна освіта: досвід, ресурси, проблеми. Науково-методичний журнал*. Випуск № 1 (17). Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2017. С. 18–23.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРИКЛАДНИХ ТА
ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУК ХХІ СТОЛІТТЯ»**

19 травня 2023 року ♦ Ужгород, Україна

Українською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори*

Підписано до друку 19.05.2023. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 14,18. Замовлення № 377. Тираж: 100 примірників.
Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

Міжнародний центр наукових досліджень
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: mcnd@ukrlogos.in.ua

Видавець: Громадська організація «Європейська наукова платформа».
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7172 від 21.10.2020.